

ни неочаквани за едно куклено представление материали като пръст (земна маса), предмети от ежедневието, импровизирани кукли и механични приспособления. Насърчавани от актьорите да се движат, за да следят по-добре действието, зрителите са поставени в ситуацията на активни наблюдатели, извън рамките на традиционното протичане на спектакъла. Актьорите разиграват ситуацията напълно неформално, разменяйки си реплики, катализирайки нетипична близост със зрителя – дори повярват четенето на текст на избран зрител. „Хронолог“ е интеракция, която се занимава с по-фино ниво на вниманието, тя изисква от зрителя различен тип концентрация тъй като самият той е отговорен да построи за себе си разказа от микроисториите, които вижда разиграни от предметите или куклите в ръцете на актьорите, често под музикалния съпровод на живо с акордеон. В съзнанието ми оживява епизод от финала на представлението – на миниатюрна кукла възрастна баба, която си взима душ с истинска вода във вана и която актьорите придвижват чрез въже по ширината на цялата „сцена“ под музикален съпровод. Това елементарно битово действие е поетизирано по та-

лантлив и условен начин, представяйки красотата на живота със средствата на движението на куклата, музиката и светлината, напомняйки есенцията на кукления театър – от конкретни метафори и знаци да преобразува силни образи и въздействия.

Не на последно място бих искала да спомена и **„Филифьонката, която вярваше в бедствия“** на КТ-Бургас – отново подходящ пример за това към какво кукления театър е добре да се стреми като баланс между оригиналност и атрактивност; задълбоченост и иновативност. Вземайки сюжета от Туве Янсон, режисурата разполага две актриси във визуално-движенчески разказ, изобилстващ от цветове и значения, в който всяко изразно средство е знак. По този начин бурите, от които толкова се страхува Филифьонката, са пресъздадени в неочаквано ефектно решение чрез въртящи се кръгли прожекции, напомнящи мандали; елементи на илюзионизъм се преплитат с класически куклен театър, а междувременно цялото богатство на формите и съчетанието на множество елементи на сцената не пречат на наратива да достигне безпрепятствено до зрителя, дори усилва и обогатява неговата дълбочина. Темпоритъмът на спектакъла е добре преценен в

постановката и издържан от изпълнителите, а това, което прави най-вече впечатление от сцената, е изобретателността – елегантно поднесена на всички нива – от темата до костюма; от музикалното оформление до гласа на запис от Ицхак Финци, който „води“ зрителя през слуха, до актрисите на сцената, които действат на експресивно физическо ниво. Тази спойка между всички елементи прави спектакъла разбираем и балансиращ между изкуството на театъра да забавлява, но и да ни учи едновременно с това на винаги необходимото знание: как да преминем през самотата, през страха и, в крайна сметка – през себе си.

Разбира се, откритите от мен спектакли далеч не изчерпват качествата на цялата артистична програма на „Шарено петле“, но до известна степен те представят една много добра посока на кукления театър като съвременен, непосредствен и жив. Спектакли като „Аз, Сизиф“ и „Авеню Q“, вече познати на публиката, в Плевен се оказват като решаващо съдържание за преосмислянето на кукления театър като изкуство за възрастни. Да се надяваме, че третото издание на „Шарено петле“ ще донесе на плевенчани още по-възбудяващи срещи с това изкуство.

Фестивал за всички възрасти

Албена Тагарева

Фестивалът „Шарено петле“ в Плевен за втора поредна година показва богатите изразни средства на кукленото изкуство, далеч надхвърлящи образа на конвенционалната кукла. Селекцията събра палитра от различни естетики и жанрове и предложи представления не само в традиционни театрални пространства, но и на открито, и във фойетата на театъра. А празникът беше за всички, както за децата, така и за техните родители.

Такава е и равносметката след четирите фестивални дни – пълни зали, доволни зрители и артисти. Тук обаче е необходимо да погледнем и отвъд приповдигнатата фестивална атмосфера и общите изводи и да обърнем внимание на мисията на фестивала – да възпитава вкус и отноше-

ние към театралното изкуство в публиката. Именно затова и богатата програма събира на едно място различни практики, форми и жанрове – за да провокира и да разкрива нови светове за своите зрители. Разбира се, за постигането на тези цели са необходими постоянни усилия и целенасочена работа, за които фестивалният форум е добро пространство.

Като част от тазгодишната провокация към публиката в Плевен в селекцията бяха включени няколко спектакъла, разширяващи разбиранията за кукленото изкуство. Това са „Хронолог“ на КТ-Видин, „Аз, Сизиф“ (режисьор Веселка Кунчева) и пърформънс-инсталацията на Християн Бакалов „Pure“.

Инсталацията на Християн Бакалов умело работи със сетивността на човека, с неговите най-първични възприятия, каквото е усещането за допир. Именно телата на зрителите или по-скоро на участниците, които преминават през инсталацията, са средството, чрез което тя може да бъде прочетена. Тялото се превръща в основа за изграждане на „разказа“, защото всеки сам подрежда през сетивата си своя наратив. Подрежда емоции и спомени, провокирани от различните усещания, светлини и цветове, през които преминава. Инсталацията, сама по себе си, е далеч от идеята за кукленост, но тя борави с образи, създадени от предмети, сенки и светлина, пренесени от действителността в един имагинерен свят, изискващ индивидуално потапяне. Зрителите преминават един по един през това преживяване, като пълнотата му зависи единствено от доверието и пълното отпускане в „ръцете“ на пърформърите, което за много хора се оказва силно предизвикателство.

Спектакълът на Веселка Кунчева и Мариета Голомехова „Аз, Сизиф“ е добре познат не само на професионалната, но и на широката публика. В Плевен, той гостува за първи път и определено предизвика любопитството на зрителите. Преди всичко следва да се отбележи, че постановката се игра на голямата сцена на драматичния театър, което до голяма степен отне от интимния ѝ характер и ѝ придаде една много по-голяма зрелищност. Това предпостави и ключа към четенето на представлението и то бе възприето през неговата зрелищност. Зрителите реагираха изключително бравурно, както на целия спектакъл, така и на отделните епизоди, наситени с голям театрален интензитет, експресивност и, разбира се, на показаното майсторство на изпълнението на Стоян

„Аладин и
вълшебната
лампа“
Снимка
Тихомир
Христов

Дойчев. Това всъщност измести призмата от философската задълбоченост към зрелищното преживяване.

Спектакълът на КТ-Видин (дело на френския режисьор Езекел Гарсия Ромеу) също постави публиката в необичайна ситуация, в която тя е лишена от комфорта на зрителната зала и креслата. Общото при иначе толкова различните представления е фактът, че и трите смесват различни естетически похвати. Физически и визуален театър, site-specific, сензитивни практики, партисипативни техники. И докато за утвърдените театрални и фестивални центрове всичко това отдавна е част от афиша, то в по-малките градове присъстват значително по-рядко, което до голяма степен предопределя и нагласите на публиката. Именно реакциите на зрителите бяха и доказателството за необходимостта от ежегодното провеждане на фестивала. **☞**

„Аз, Сизиф“
Снимка
Тихомир Христов